

6. ábra. Nemfémek ásványi nyersanyagok (1994. I. 1.)

7. ábra. Magyarország ásványi nyersanyagai (1994. I. 1.)

A 4. ábrán az energiahordozók és CO₂ bányaterületeinek számát, a működő bányák számát és az in situ értéket tüntettük fel.

Az 5. ábra ezen adatokat a fémhordozó ásványi nyersanyagokra, a 6. ábra a nemfémek ásványi nyersanyagokra, a 7. ábra Magyarország összes ásványi nyersanyagára mutatja be.

A legtöbb működő bánya építési homok és kavics esetén van (430 db), ezt követi az építő- és díszítőkö (128 db), a kerámiaipar (97 db), a földgáz (89 db), a tőzeg-lápföld-lágymész (79 db), a kőolaj (62 db) stb.

A 7. ábrából kitűnik, hogy legértékesebbek az energiahordozók, majd a nemfémek ásványi nyersanyagok, végül a fémhordozók.

Az Ásványvagyon Nyilvántartási Osztály tevékenységi körébe tartozik továbbá a Korm. rendelet által előírt szakvélemények készítése: az MBH hatósági jogkörébe utalt feladatok, bányatelkek, bányabezárások, nyomvonalas létesítmények, ásványvagyon igazolások vonatkozásában.

Köszönetnyilvánítás

A jelen publikáció a Magyar—Amerikai Tudományos és Technológiai Közös Alap támogatásával jött létre (J.F. No. 401).

dr. Fodor Béla,
az MGSZ osztályvezetője

Kiegészítések, helyreigazítások a magyarországi geoelektromos kutatások rövid történetéhez

A Magyar Geofizika 35. évf. 3. számában NEMESI László — TAKÁCS Ernő és VERŐ József tanulmányainak felhasználásával — adta közre a „Magyarországi geoelektromos kutatás rövid története” című tanulmányt. Ez a tanulmány évekkel ezelőtt készült és egy nem realizálódott évfordulós konferencia-kiadvány része lett volna. A geoelektromos

kutatástörténet megírására a határidő is és a terjedelm is igen szűkre szabott volt. A szerző az olajiparban és az urániparban dolgozó kollégáktól nem kapott anyagot, csak a szerkesztőbizottságon keresztül az olajipari és az uránipari kutatások összefoglaló munkáit tekinthette meg. Ezek sajnos elég szűken tárgyalták a geoelektromos módszereket. Így fordul-

hatott elő, hogy ezen intézmények tevékenysége a fent megjelölt cikkben tartalmilag és terjedelmileg is méltánytalanul kevésre sikeredett. (Sajnos voltak olyan intézmények, amelyek tevékenységét, részben megszűnésük következtében, egyáltalán nem tudtuk már összeszedni.) Még ennél is sajnálatosabb, hogy olyan nagyszúlyú intézménynek, mint az ELTE Geofizikai Tanszékének geoelektromos tevékenysége, az illetékes kutatók tartós külföldön tartózkodása miatt, teljesen kimaradt.

A már-már feledésbe merült munkákat a Magyar Geofizika szerkesztősége karolta fel és adja ki, fejezetenként. Ebben a folyamatban a szerzőknek lehetőségük van módosítani az eredeti szövegen. Az adott esetben ezt elmulasztottam és arra sem figyeltem fel, hogy az olajipari kutatók fontosabb publikációi is kimaradtak. Ézért elnézést kérek, már csak azért is, mert kárvallott kollégáimhoz évtizedek óta tartó kitűnő kollegiális és emberi kapcsolatok fűznek. A szerkesztőségnek pedig köszönöm, hogy lehetőséget ad a pótlásokra, a helyreigazításokra.

Úgy tűnik, ez most az ELTE TTK Geofizikai Tanszékének tevékenységét illetően SALÁT Péter kollégám Pekingből nyújtott segítségével és az olajipari geoelektromos kutatások tekintetében NAGY Zoltán kollégám ismereteinek és véleményének felhasználásával sikerül.

Változatlanul sajnálom mindazokat a kollégákat, akiket tevékenységét nem tudtam rögzíteni, mert vagy már nem létező intézményekben tették ezt, vagy olyan új szervezetekben dolgoznak, amelyeknek a munkái még nem jelennek meg a Magyar Geológiai Szolgálat adattárában, noha legújabb törvényeink ezt előírják.

Geoelektromos munkák az ELTE Geofizikai Tanszékén

Az ELTE Geofizikai Tanszékének sokszínű tudományos, oktatói és gyakorlati tevékenységéből, természetes módon, nem hiányoznak a geoelektromos módszerek sem, noha a Tanszéknek nem ez a tudományág a fő profilja. A geoelektromos módszerekkel foglalkozó kisszámú kutató azonban nemcsak a magyarországi kutatástörténetbe írta be a nevét, hanem a szakma világirodalmának is ismert és szerves részévé vált.

Elsősorban a geoelektromos elméleti kutatásokban kiemelkedő szovjet iskolából indulva, de a számítástechnikában előnyösebb helyzetű hazai környezetben meghatározó szerepet töltöttek be a 60-as évek második felétől a geoelektromos direkt és indirekt feladatok megoldásában, azok hazai alkalmazásában. Ebben a munkában szoros kapcsolatot építettek ki az alkalmazott geofizikai tevékenységet folytató hazai intézményekkel, az olajiparral és az ELGI-vel is, nagymértékben hozzájárulva ahhoz, hogy ezekben az intézményekben meghonosodjon a számítógépes feldolgozás. Itt nem csak a hagyományos elméletekre alapoztak, hanem bevezették a szűrőelméleten alapuló interpretációkat is.

1971-ben a Jemenben folytatott vízkutatás a gyakorlati geofizikában tett hasznos és érdekes kiruccanás, amely egy újszerű felismerésre adott ötletet: a felszíni és a karotázs mérések direkt és indirekt interpretációjának a lineáris rendszerek elméletén ala-

puló kidolgozására. Ezzel legalább egy évtizeddel előzték meg a szakmát, ahol ma már természetes a legkülönbözőbb felszíni és mélyfúrési módszerek integrált alkalmazása. A felszíni és mélyfúrési geoelektromos paraméterek együttes interpretációjáról napjainkig sem mondtak le.

A 70-es évek második felében az elektromágneses módszerek egyre inkább átvették a vezető szerepet az egyenáramú módszerek rovására. A Tanszék ebben a tevékenységben, az elméleti és számítástechnikai problémák megoldásában, főként az OKGT megbízásából vette ki részét.

Nemzetközi tekintélyüket mi sem bizonyítja jobban, mint hogy 1991-ben az USA-beli Colorado School of Mines-szal együttműködve vízkutatói technológiai utasítás kidolgozására tehettek javaslatot az amerikai kormányhivatal számára.

Az 1990-es években a Tanszéken megkezdődött a kőzetek elektromos paramétereinek mérése is.

A magyar olajipar geoelektromos kutatásairól

A magyar olajipar 1952 óta rendelkezik saját felszíni geofizikai bázissal, ami kezdetben csak szeizmikából állt, de később más módszerek részlegeivel is kiegészült. Így 1963-ban kezdődtek meg a terepi geoelektromos mérések, majd 1965-től a Geoelektromos Osztály is megalakult, néhány fővel.

Mielőtt a tevékenységet taglalnánk, röviden ki kell térni az elektromos kutatásokat (is) végző szervezet többször megváltozott nevére és részben szervezetére is.

A Geoelektromos Osztály megalakulásakor a geofizikai részleg neve az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (OKGT) Geofizikai Kutatói Üzeme volt, ennek jogutóda 1979—1991 között a Geofizikai Kutató Vállalat. E két intézményben a mérés, az interpretáció és a fejlesztés még egy helyen történt.

1991. október 1-én létrejött a Magyar Olajipari Részvénytársaság (a MOL Rt.), amely az OKGT jogutódának tekinthető. Ennek a szervezetnek lett része 1992 végéig a Geofizikai Kutató Egység. 1993 elején ez úgy alakult át, hogy a terepi méréseket a Geofizikai Szolgáltató Kft. (mint a MOL Rt. szervizége) végzi. A kutatások irányítása, az értelmezés és az eredmények felhasználása a MOL Rt. Kutatási-Termelési Ágazatán belüli Kutatási Főosztályon történik.

1994-ben, mikor e sorok íródnak, a MOL tervezett privatizációjáról írnak az újságok. A „nevezéktan” tehát még valószínűleg nincs vége. Ehhez a nagy változáshoz képest az olajipari kutatásokat végző kutatócsoport létszáma, az 1963-as megalakulás utáni gyors (40—50 főre történő) felfutás után szinte állandónak tekinthető. Tevékenységük, először az ELGI-től átvett gyakorlattal és főleg magyar GMG (Geofizikai Mérőműszerek Gyára) műszerekkel — a tellurikus mérésekkel és a nagymélységű, egyenáramú ún. Dipol Ekvatoriális (DE) szondázásokkal kezdődött. Feladatuk az üledékes összlet vastagságváltozásainak, valamint a medencealjzat morfológiájának térképezése volt, átnézetes jelleggel.

A 70-es évek elején bevezették a magnetotellurikus módszert és néhány évvel később a mesterséges frekvenciaszondázások nagymélységű (20 Hz–0,01 Hz fekvenciatartományú) változatát is. Ez utób-

bi adóberendezését maguk fejlesztették ki. Később az ő terveik alapján a magyar villamosipari vállalat, a GANZ épített egy mobilis generátor-állomást.

Első vevő műszerüket még az ELGI készítette, de ezt hamarosan felváltotta az USA-beli GEOTRONICS cég műszere, amelyet 1978—85 között magnetotellurikus célra, ezt követően frekvenciaszondázásra használtak.

1985-ben vásárolták meg a Phoenix cég real-time szinkron magnetotellurikus műszerét, ami ugrásszerű fejlődést eredményezett.

A másik fő módszerük a frekvenciaszondázás, melynek korszerűsítése az ELGI DEF-I műszerével kezdődött a 80-as években, 1991-től a Phoenix cég V-4 és V-5 mérőberendezésével, szintén real-time rendszerrel és terepi jelfeldolgozással történik.

Feldolgozó, értelmező rendszerük fejlesztése mindig igyekezett az adott kor nemzetközi színvonalát követni. Ehhez saját fejlesztéseiken kívül nemcsak a legkorszerűbb amerikai és szovjet elméleti fejlesztések, 2-D, 3-D számítógépes programok járultak hozzá, hanem az is, hogy a fejlesztésekbe mindig bevonták a geoelektromos kutatásokkal foglalkozó összes magyarországi vállalatot, intézményt és egyetemi tanszéket. Kezdeményező szerepük volt az elektromágneses fizikai modellvizsgálatok hazai bevezetésében a 80-as évek kezdetén.

Az így kialakult korszerű technikával megoldható feladataik súlypontja az utóbbi években az integrált kutatások irányába helyeződött át. A behatolási mélység, a vertikális és horizontális felbontás lényeges növelésével jelentős információkat nyújtanak a komplex értelmezéshez, sőt önálló szénhidrogén-kutatási feladatra is vállalkozhatnak. Az utóbbi évtizedben jelentős sikereket értek el mind a medencealjzat belső szerkezetének kutatásában, mind a másodlagos szénhidrogén-migráció okozta geokémiai változások kimutatásában, valamint a nagy entalpiájú geotermikus tárolók kutatásában is.

Nemesi László

SZEMELVÉNYEK az ELTE Geofizikai Tanszékének geoelektromos témájú cikkeiből

SALÁT P. 1968: Horizontálisan rétegzett szerkezetek elméleti vertikális elektromos szondázási görbéinek számítása. Magyar Geofizika IX, 1

SALÁT P. 1968: Prjamoj metod interpretacii mnogoszlojnüh grafikov kazsuscsevoszja szoprotyivlenyija. Annales Univ. Sci. Budapest R. Eötvös, Sec. Geologica, Tom. XI

SALÁT P. 1968: Elektromos geofizikai kutatómódszerek. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest

ÁDÁM A., NAGY Z., SALÁT P., VERÓ J. 1968: Geoelektromos munkálatok automatizálása. Magyar Geofizika IX, 5

RENNER J., SALÁT P., STEGENA L., SZABADVÁRY L., SZEMERÉDY P. 1970: Geofizikai kutatási módszerek III. Felszíni geofizika. Egyetemi tankönyv, Tankönyvkiadó, Budapest

GÁLFI J., SALÁT P. 1971: Geophysical Survey of Wadi Zabid Area, Yemen. UNDP-FAO Project Report, Budapest—Rome

DRAHOS D., SALÁT P. 1972: A new simple fast method for indirect and direct interpretation of geoelectrical and well log soundings based on the linear transform theory. Contributions, 17th Geophysical Symposium, Karlovy Vary

DRAHOS D., SALÁT P. 1973: Geoelektromos és karotázs szondázások indirekt és direkt interpretációja a lineáris rendszerek elméletén alapuló új, egyszerű, gyors módszerrel. Magyar Geofizika XIII, 1

SALÁT P. 1973: A lineáris rendszerek elméletének alkalmazása a geoelektromos szondázások értelmezésében. In: DRAHOS D., KOVÁCS F., SALÁT P., SZULYOVSKY I.: Numerikus szűrési módszerek alkalmazásai a geofizikai adatok feldolgozásában III. (Szerk.: MESKÓ A.) Szakmai továbbképzési jegyzet, a Magyar Geofizikusok Egyesülete kiadványa

SALÁT P. 1973: Primenyenyie tyeorii linyejnüh szisztyem k vücsiszlenyiju integralov geoelektricseszkih zondirovanyij. Ucsönüe zapiszki Leningradszkogo Unyiversityeta. Voproszű geofiziki, 23

SALÁT P. 1974: Primenyenyie tyeorii linyejnüh szisztyem k interpretacii rezulzatov geoelektricseszkih zondirovanyij, provogyimüh nad gorizontavno-szloisztümi szstrukturami. Kandidátusi disszertáció. Leningrádi Állami Egyetem, Leningrád

SALÁT P. 1974: Primenyenyie tyeorii linyejnüh szisztyem k interpretacii rezulzatov geoelektricseszkih zondirovanyij, provogyimüh nad gorizontavno-szloisztümi szstrukturami. Kandidátusi disszertáció autoreferátuma. Athenaeum Kiadó, Budapest

SALÁT P. 1974: The strategy for the interpretation of surface and borehole electromagnetic soundings based on the information theory and the linear filter theory. Contributions, 19th Geophysical Symposium, Toruń

DRAHOS D., SALÁT P. 1975: Applications of the linear filter theory in the direct and indirect interpretation of geoelectrical and well log measurements. Annales Univ. Sci. Budapest R. Eötvös, Sec. Geologica, Tom. XVII

SALÁT P., DRAHOS D. 1975: Felszíni és karotázs elektromágneses szondázások interpretációjának az információelméleten és a lineáris rendszerek elméletén alapuló stratégiája. Magyar Geofizika XV, 1

DRAHOS D., SALÁT P. 1975: Mérési eljárás földfelszín alatti tértartományok geofizikai strukturájának elektromágneses jelenségek vizsgálatán alapuló földterítésére. Szabadalmi Közlöny és Védjegyterjesztő 80, 2

SALÁT P. 1975: Elektromos geofizikai kutatómódszerek (második kiadás). Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest

DRAHOS D., SALÁT P. 1975: Mérési eljárás földfelszín alatti tértartományok geofizikai strukturájának elektromágneses jelenségek vizsgálatán alapuló földterítésére. Szabadalmi leírás, Országos Találmányi Hivatal

SALÁT P. 1977: Elektromos kutatási módszerek. In: DRAHOS D., KIS K., MESKÓ A., SALÁT P.: Bevezetés a gyakorlati geofizikába (Szerk.: MESKÓ A.) Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest
 SALÁT P., TARCSAI Gy., CSEREPES L., VERMES M., DRAHOS D. 1982: A geofizikai interpretáció információs-statisztikus módszerei. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest

SZEMELVÉNYEK

az olajipari kutatók geoelektromos témájú cikkeiből

- LANTOS M., NAGY Z., NEMES I. 1966: A komplex geoelektromos módszer alkalmazásának tapasztalatai a Bugyi—Nagykátai-rögvonulat területén. Magyar Geofizika VII, 2-3
- NAGY Z. 1972: A Kisalföldön végzett geoelektromos mérések helyzete, eredményei és problémái. Magyar Geofizika XIII, 6
- NAGY Z. 1973: A geoelektromos és szeizmikus reflexiós mérési adatok együttes elemzésének lehetőségei az Észak-alföldi medenceterületen. Geofizikai Közlemények XIII, 4
- KARAS GYné, LANTOS M., NAGY Z., PÉTERFAI B., VIDA Zs., ZIMÁNYI I. 1975: Első hazai kísérletek CH-telepek és környezetük vizsgálatára, elektromos mérésekkel. Magyar Geofizika XVI, 4
- NAGY Z., VIDA Zs., ZIMÁNYI I. 1975: High power, frequency selective electromagnetic measuring system of OKGT-GKV and its use in hydrocarbon exploration in Hungary. Proceedings of the 20th International Geophysical Symposium, Szentendre-Budapest, Hungary
- KARASNÉ T. Zs., NAGY Z., PÁZSIT Iné 1977: A magnetotellurikus módszer új lehetőségei a digitális technika alkalmazásával. Magyar Geofizika XVIII, 2
- LANDY Kné, LANTOS M., NAGY Z. 1979: Számítógép-vezérelt magnetotellurikus rendszer adatfeldolgozása. Magyar Geofizika XX, 5
- NAGY Z. 1981: A felszíni elektromágneses kutató módszerek helyzete és fejlődése, alkalmazásuk újabb eredményei a hazai szénhidrogén-kutatásban. Magyar Geofizika XII, 4
- ÁDÁM A., KARDEVÁN P., KORMOS I., NAGY Z., PONGRÁCZ J., RÉGENI P., SZABADVÁRY L., SZARKA L., ZIMÁNYI I. 1981: Analogue model for studying geoelectric methods in the Geodetic and Geophysical Research Institute of the Hungarian Academy of Sciences. Acta Geod. Geophys. et Mont. Hung., 18
- NAGY Z., GULYÁS-FORMÁN Cs., KARAS Zs., PÉTERFAI B., SZALÓKI I., ZIMÁNYI I. 1983: Experiments with the application of frequency sounding method for the study of fine structure of sedimentary formations. Proceedings of 28th International Geophysical Symposium, Balatonszemes, Hungary. Association of Hungarian Geophysicists, Budapest
- KARAS Zs., NAGY Z., PÁLYI A., ZSITVAY Sz. 1983: First Hungarian results of the direct CH prospecting by the WEGA-D electromagnetic exploration method. Proceedings of 28th International Geophysical Symposium, Balatonszemes, Hungary. Association of Hungarian Geophysicists, Budapest
- FORMÁNNÉ G. Cs., KARAS GYné, NAGY Z., PÉTERFAI B., SZALÓKI I., ZIMÁNYI I. 1984: Kísérletek a frekvencia-szondázások felhasználására üledékes formációk finomszerkezetének vizsgálatánál. Magyar Geofizika XXV, 1
- DZWINEK J., NAGY Z. 1985: New achievements in field application of the WEGA-D System. Paper (C-23) presented at the 47th EAEG Meeting, Budapest, Hungary
- NAGY Z. 1988: Controlled source methods and effects of non-uniform EM source fields. Review-paper presented in the IAGA 9th Workshop on EM induction in the Earth and Moon. Sochi-Dagomys, USSR
- ÁDÁM A., NAGY Z., VARGA G. 1989: Magnetotelluric (MT) research and exploration in Hungary. Geophysics 54, 6
- ÁDÁM A., LANDY I., NAGY Z. 1989: New evidence for the distribution of the electric conductivity in the Earth's crust and upper mantle in the Pannonian Basin as a „hotspot”. Tectonophysics, 164
- BEKE B., NAGY T., NAGY Z., PÉTERFAI B. 1989: CSAMT mapping of EOR procedure of Eger hydrocarbon-reservoir in Hungary. Proceedings of 34th International Geophysical Symposium, Budapest
- STANLEY W. D., NAGY Z. 1989: Magnetotelluric modelling and tectonics of the Kisalföld Basin in Hungary. Petroleum Research-Exploration Project. Final administrative report. Joint OKGT—USGS Research Team, Budapest—Denver
- BEKE B., GULYÁS-FORMÁN Cs., HAJDU Gy., LANDY I., NAGY Z. 1990: Results of 3D electromagnetic surveys with high resolution in Hungary. Proceedings of 35th International Geophysical Symposium, Varna, Bulgaria
- ÁDÁM A., NAGY Z., NEMESI L., VARGA G. 1990: Crustal conductivity anomalies in the Pannonian Basin. Acta Geod. Geophys. et Mont. Acad. Sci. Hung. 25, 3-4
- ÁDÁM A., NAGY Z., NEMESI L., VARGA G. 1990: Electrical conductivity anomalies along the Pannonian Geotraverse and their geothermal relation. Acta Geod. Geophys. et Mont. Acad. Sci. Hung. 25, 3-4
- NAGY Z., LANDY I., PAP S., RUMPLER J. 1991—1992: Results of magnetotelluric exploration for geothermal reservoirs in Hungary. Paper presented at the IUGG XX. General Assembly, Vienna, Austria. Acta Geod. Geophys. et Mont. Acad. Sci. Hung. 27, 1
- BEKE B., CSÖRGEI J., FORMÁN-GULYÁS Cs., LÁDA F., NAGY T., NAGY Z., 1991: Non-seismic methods used to delineate hydrocarbon deposits in Hungary. „The way ahead—Hydrocarbons for the 1990's.” AAPG International Conference and Exhibition, London
- STEGENA L., HORVÁTH F., LANDY Kné, NAGY Z., RUMPLER J. 1992: Nagy entalpiájú geotermikus rezervoárok Magyarországon. Földtani Közlöny 122, 2-4
- NAGY Z. 1992: Advances in the integrated interpretation of seismics with magnetotellurics (Illus-

MI LESZ VELED EMBERKE ?

A MAGYAR GEOLÓGIAI SZOLGÁLAT

1990-től a magyar állami földtani intézményrendszer jelentős szervezeti és feladatváltozáson ment át. Korábban a Központi Földtani Hivatal (KFH) mint országos hatáskörű szerv a központi tervutasításos rendszernek megfelelően ellátta a földtannal kapcsolatos hatósági feladatokat és elosztotta az állami költségvetési kereteket.

A piacgazdaságra való áttérés eredményeképpen a nyersanyagkutatás és -termelés a vállalkozói szférába került át, jórészt koncessziós rendszerbe. Ezért a korábbi kutatásirányítási célokhoz kapcsolódó állami tevékenység és az állami tulajdonosi jogokhoz kapcsolt beavatkozási feladatok megszűntek.

A Magyar Geológiai Szolgálatot (MGSZ) a 132/1993. (IX. 29.) sz. kormányrendelet hozta létre az állami földtani feladatok ellátására. A Magyar Geológiai Szolgálat önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező központi hivatalként működik az ipari és kereskedelmi miniszter felügyelete alatt. Az MGSZ keretében önálló jogi személyként működnek a szakmailag önálló, gazdálkodásukat tekintve részben önálló kutatóintézetek: a MÁFI és az ELGI.

Az 1990—94. évek közötti időszakban az állami földtani intézmények (KFH-MÁFI-ELGI-MGSZ) együttes költségvetési támogatásai nominálisan közel a felére (55%) csökkentek.

Az állami földtani intézményrendszer létszáma a költségvetési támogatás csökkenésével párhuzamosan, lépcsőzetesen csökkent, és 1994-re az 1990. évi 1/3-át érte el, 1398 főről 411 főre csökkent.

A Magyar Geológiai Szolgálat élén a főigazgató áll. A főigazgató mellett működik a Földtani Tanács, mely 14 tagból áll. Tagjait a földtannal kapcsolatban levő minisztériumok, hivatalok és szakmai egyesületek delegálják. A Földtani Tanácsnak véleményező és javaslattevő jogköre van.

A Magyar Geológiai Szolgálat nagyobb egységei a következők:

- a főigazgató közvetlen irányítása alatt működő részlegek, ezek
 - a Földtani Szakhatósági Főosztály,
 - a Geológiai Információs Központ,
 - a Gazdasági Hivatal;
- a Magyar Állami Földtani Intézet;
- a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet.

A Földtani Szakhatósági Főosztály ellátja az MGSZ-re háruló szakhatósági, szakvéleményezési

feladatokat. A szakhatósági feladatok célja a földtani környezet felhasználása és védelme közötti egyensúly megteremtése az állami döntésekben, az ásványvagyon-gazdálkodás és -védelem feladataiban, a regionális és a települési önkormányzati munkában, valamint a környezet- és természetvédelem földtannal összefüggő munkájának segítése.

Az Információs Központ keretében működő Országos Földtani és Geofizikai Adattár központi, országos gyűjtőkörrel rendelkező adattár, amely az ország területén végzett földtani kutatások eredményeit gyűjti, kezeli és szolgáltatja. Az Adattár szolgálat hivatalos adatokat intézmények és vállalatok részére, a koncessziós szerződésekből adódó adatvédelem figyelembe vételével.

A MÁFI és az ELGI az MGSZ keretében önálló jogi személyként működik, saját szervezeti és működési szabályzat alapján.

A kutatási feladatok végzése elsősorban projekt rendszerben történik. A projektek külső intézmények (pl. minisztériumok, települések önkormányzata) hivatalos kezdeményezésére, az intézetek saját javaslatára, illetve bármely kutató javaslatára jönnek létre.

Az intézetek tevékenysége a földtan (geológia, geofizika) tudományának fejlődését, az ország földtani megismerését, az országos hatáskörű szervek szakágazati tevékenységének ellátásához szükséges tudományos alapokat és információkat biztosítja. Munkájuk elősegíti a stratégiai nyersanyagkutatást, a környezetvédelmi, vízgazdálkodási, mezőgazdasági, területhasznosítási feladatok megoldását.

A feladatokra szánt költségvetési támogatás százalékos megoszlásából a következők látszanak:

- ennek legnagyobb részét (50%) kutatásokra fordítjuk,
- az információ szolgáltatás és közszolgálat teszi ki a 20%-át,
- a földtani szakhatósági feladatok ellátására jut 15%,
- a Gazdasági Hivatal működtetésére fordítunk 10%-ot,
- az MGSZ irányítására 5% jut.

A Magyar Geológiai Szolgálat csak olyan tevékenységet folytat, melyet a bányatörvény, vagy a fenti kormányrendelet megszab, illetve az illetékes tárcák igényelnek.

*dr. Farkas István,
az MGSZ főigazgatója*